

Til lovforslag nr. L 53. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 10. juni 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v.

(Enliges og lesbisk adgang til insemination samt lægelig behandling)

[af Anne Baastrup (SF), Dorte Bennedsen (S), Yvonne Herløv Andersen (CD), Vibeke Peschardt (RV), Frank Aaen (EL) og Tom Behnke (FP)]

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til sundhedsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Fertilitetsklinikken IVF,
Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske,
Lidegaard, Kresten, Århus, og
Nielsen, Bente Holm, Vanløse.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget samt Dorte Bennedsen (S) og Lone Møller (S)) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Mindretallet bemærker, at ifølge sygehusloven er der fri og lige adgang til behandling. Dette grundlæggende princip er brudt med § 3 i loven om kunstig befrugtning. Denne bestemmelse forbyder læger at inseminere enlige og lesbiske kvinder eller tilbyde dem egentlig behandling med henblik på reagensglasbehandling.

Siden lovens vedtagelse har debatten raset i medierne, og det er herunder kommet frem, at der intet lovgivningsmæssigt er til hinder for at f.eks. sædbanken Cryos kan sælge til private.

Det vil derfor ikke være forkert at konkludere, at enlige og lesbiske kvinder, som kan blive gravide blot via insemination, fremover lovligt vil

kunne få børn på trods af, at de ikke lever op til lovens § 3 om, at man enten skal være gift eller leve sammen med en mand i et ægteskabslignende forhold.

Tilbage bliver den mindre gruppe, som af den ene eller anden årsag har vanskeligt ved at blive gravide på grund af f.eks. lukkede æggeledere. Disse kvinder afskæres fra at kunne betale sig fra at modtage lægelig behandling - da lægelig behandling er en forudsætning for, at de kan blive gravide. Lukkede æggeledere eller andre problemer med underlivet, som gør det vanskeligt at blive gravid, skyldes ofte sygdom. Herved udelukker lovens § 3 reelt syge mennesker fra behandling. Det finder forslagsstillerne urimeligt.

Samtidig er det blevet klart tilkendegivet under 1. behandling af lovforslaget, bl.a. af sundhedsministeren, at kravet i amterne er, at man skal være gift eller samlevende som forudsætning for at blive optaget på venteliste til behandling. De enlige eller lesbiske kvinder, der har modtaget behandling før lovens ikrafttrædelse, har med andre ord selv betalt for behandling på private fertilitetsklinikker.

Set i lyset af, at ventelisterne til behandlingen for barnløshed er voksende, forventer mindretallet ikke, at denne praksis ændres. En afgørelse om at ændre denne praksis er dog helt det enkelte amtsråds kompetence. En vedtagelse af lovforslaget vil derfor ikke indebære merudgifter, endsize pålæg til amtsråd.